

DÜZCE İLİNDE İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ERKEK ÇOCUKLARDA DIŞ GENİTAL ORGAN ANOMALİ ORANLARI

THE RATIO OF EXTERNAL GENITAL ANOMALIES IN MALE CHILDREN ATTENDING PRIMARY SCHOOL IN DÜZCE

M. Ali KAYIKÇI, Kamil ÇAM, R.Yavuz AKMAN, Ali EROL

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Düzce Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı, DÜZCE

ABSTRACT

Introduction: The aim of the study was to identify the rates of external genital anomalies in male children who are attending primary school in Düzce.

Materials and Methods: A total of 1534 children out of 13420 male students attending to 25 primary schools in Düzce were included into the study. The age range was between 7 and 16. The same physician examined all students, and external genital anomalies were identified and noted.

Results: In this study, a total of 110 (7.2%) anomalies were identified in 104 students. The most common anomalies were varicocele (3.22%), phimosis (1.49%) and undescended testis (1.10%).

Conclusion: The rate of external genital anomalies was found to be remarkably high. Actually, almost all of these anomalies had had to be diagnosed and managed before the school ages. Consequently, the results of the current study suggest that there is an insufficient examination and follow up during the neonatal period extending up to school ages. In addition to this, parents do not have any information about these pathologies. Such undiagnosed pathologies will cause significant psychological and urological problems in these children. They may also progress to tumor or infertility. Therefore, this observation should be regarded as an important public health issue.

Key words: External genital anomalies, varicocele, hypospadias, phimosis, cryptorchidism

ÖZET

Bu çalışmada Düzce ilinde ilköğretim çağındaki erkek çocuklarda dış genital organ anomali oranlarını belirlenmesi hedeflendi.

İl merkezindeki 25 adet ilköğretim okulunda öğrenim görmekte olan ve rastgele örnekleme yöntemi ile 7-15 yaş arasındaki toplam 13420 erkek öğrenciden, 1534 erkek öğrenci çalışmaya dahil edildi. Tüm öğrenciler aynı hekim tarafından okullarında muayene edildi ve tespit edilen dış genital organ anomalileri kaydedildi.

Yapılan incelemede 1534 erkek öğrencinin 104'ünde (%7,2) 110 patoloji saptandı. En sık rastlanan patolojiler sırasıyla varikosel, fimosis ve inmemiş testis idi.

Bu çalışmada bir çoğu ilköğretim çağından önce tespit ve tedavi edilmesi gereken dış genital organ anomalileri yüksek oranda bulundu. Dolayısıyla bu sonuç, gerek neonatal dönemde gerekse de sonraki izlemde çocukların genital sistem açısından yeterli kontrollerinin yapılmadığını ve ailelerin bu patolojiler hakkında bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dış genital anomalileri, varikosel, hipospadias, fimosis, kriptorşidizm

GİRİŞ

Yenidoğan muayenesi ve daha sonra çocukların gelişimlerinin takibi birçok açıdan son derece önemlidir. Özellikle doğumsal anomalilerin erken tanı ve tedavisi bu sayede uygun şartlarda yapılabilir. Ancak bu bağlamda ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerde ciddi eksiklikler söz konusudur. Dış genital organ anomalilerinin tanı ve tedavisinde gecikmeler ile karşılaşılabilir. Öyle ki bir çalışmada 20 yaş üzeri 3000 erkekte inmemiş testis oranı % 0,67 olarak bildirilmiştir¹. Özellikle inmemiş testis örneğindeki infertilite ve malinite gelişme

riski dikkate alındığında dış genital organ anomalilerinin zamanında tanı ve tedavisinin yapılmasının önemli sakıncalara yol açacağı ortadadır^{2,3}.

Daha yenidoğan döneminde basit ve dikkatli bir fizik muayenenin tanı için yeterli olduğu düşünüldüğünde dış genital organ anomalilerinin göz ardı edilmesinin haklı gerekçeleri olmamalıdır. Bu durum başta çocuk ve kadın-doğum uzmanları olmak üzere sağlık personelinin bilgi eksikliğini de gündeme getirmektedir.

Bu çalışmada Düzce ili kapsamındaki 7-15 yaş aralığındaki ilköğretim çağında öğrenim gören erkek çocuklarda dış genital organ anomalilerinin araştırılması planlandı. Bu arada saptanan anomaliler ve olası istenmeyen yan etkileri (testis tümörü ve infertilite gibi) hakkında ailelerin bilgilendirilmesi hedeflendi.

GEREÇ ve YÖNTEM

Bu çalışmaya, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında Düzce il merkezindeki ilköğretim okullarındaki 13420 erkek öğrenciden rastgele örneklem yöntemi ile seçilmiş 1534 erkek öğrenci alındı. Bütün öğrenciler kendi okullarında hazırlanan uygun bir muayene odasında, oda sıcaklığında, ayakta dik pozisyonunda önce inspekte edilip daha sonra palpasyonla muayene edildi. Tüm muayeneler aynı hekim tarafından yapıldı. Muayenede çocuklarda hipospadiyas, varikosel, inmemiş testis, hidrosel, fimozis, inginal herni ve mea darlığı değerlendirildi. İnguinal herni yada inmemiş testis tespit edilen çocuklar ayrıca yatarak ve öksürülerek muayene edildi. Patoloji saptanan çocukların aileleri, tedaviler ve olabilecek istenmeyen yan etkiler hakkında bilgilendirildi.

BULGULAR

Çalışmada 7-15 yaş arasındaki, ilköğretim okulunda bulunan 1534 erkek öğrenci değerlendirilmeye alındı. 1534 öğrencinin 104'ünde toplam 110 (%7,2) patoloji saptanırken, 1430 öğrencide (%93,23) bir sorun görülmedi.

Patoloji	Sayı (%)	Geneldeki (%)
Varikosel	50	%3,22
Fimozis	23	%1,49
İnmemiş testis	17	%1,10
İnguinal herni	7	%0,45
Hipospadiyas	6	%0,39
Mea darlığı	4	%0,26
Hidrosel	3	%0,19
Toplam	110	%7,20

Tablo 1. İlköğretim çağındaki erkek çocuktaki tespit edilen dış genital organ anomalileri

Sırasıyla en sık olarak tespit edilen patolojiler varikosel 50 olgu (%3,22), fimozis 23 olgu (%1,49) ve inmemiş testis 17 olgu (%1,10) idi. Diğer patolojiler ise yine sırasıyla inguinal herni 4 olgu (%0,45), hipospadiyas 6 olgu (%0,39), mea darlığı 4 olgu (%0,26) ve hidrosel 3 olgu (%0,19) olarak görüldü. Bulunan patolojiler Tablo 1'de gösterildi.

0,19) olarak görüldü. Bulunan patolojiler Tablo 1'de gösterildi.

TARTIŞMA

Bu çalışmanın sonucunda yetişkin döneme gelmiş çocuklarda dahi dış genital organ anomalilerinin hala saptanamadığı ve tedavi edilmediği dikkati çekmektedir. Bu anomalilerin özellikle varikosel, fimozis ve inmemiş testis gibi bazıları, infertilite ve malinite ile ilgili ciddi sonuçlar doğuracak niteliktedir⁴. Bu yüzden erken tanı ve tedavi bir çok sağlık probleminde olduğu gibi burada da oldukça önemlidir. Ancak daha doğum sonrası ilk andan başlayarak çocukların sağlık kontrollerinde yapılan hatalar ve eksik muayene bu sonucu belirleyici niteliktedir. Bunda hem sağlık personelinin bilgi ve tecrübe eksikliği hem de ailelerin sosyo-ekonomik ve kültürel eksiklikleri önemlidir.

Ülkemizde dış genital organ anomalilerini tespit etmeye yönelik bir takım çalışmalar yapılmıştır. Diğer çalışmalardan farklı olarak bizde görülen yüksek varikosel oranının, diğer araştırmalardaki çocukların değişik yaş gruplarından oluşması veya olası bölgesel farklılıklardan kaynaklanabileceği düşünülebilir. Nitekim bu çalışmada varikosel olgularının 38 tanesi 12 yaş üzerinde olanlardı ve bunların geneldeki oranı ise yaklaşık %2,44'dü.

Benzer çalışmalarda en çok inmemiş testis üzerinde durulmuştur. Semerciöz ve arkadaşlarının yapmış olduğu İstanbul genel sağlık taramasında inmemiş testis oranı %0,78 olarak bulunmuş olup bizim sonucumuza yakındır⁵.

Akay ve arkadaşlarının yakın tarihli yapmış oldukları çalışmada ise inmemiş testis oranı %1,85 olarak belirtilmiş olup bu oran literatür ve bizim çalışmamıza göre daha yüksektir⁶.

Ülkemizde yapılan ilk çalışmalardan biri, Remzi ve arkadaşlarının 7-13 yaş arasındaki 1000 erkek çocuğu kapsayan araştırmasıdır. Bu çalışmada inmemiş testis oranı %3,7 olarak tespit edilmiştir⁷. 1986 yılında Sezgin tarafından Ankara'daki 5 ilkokuldaki 6-12 yaş grubunda bulunan çocuklarda yapılan çalışmada, inmemiş testis oranı %1,85 olarak bulunmuştur⁸. Şimşek ve arkadaşlarının 1990-1991 yıllarında İzmit'te yaptıkları bir başka çalışmada da %1,4 oranında inmemiş testis oranı bulunmuştur⁹. 1994-1996 yıl-

ları arasında Koçak ve arkadaşlarının İzmir’de yaptıkları 1406 erkek çocuğu kapsayan çalışmada inmemiş testis oranı %1,77 olarak bulunmuştur¹⁰. Bir başka çalışmada Şahin ve arkadaşlarının askerlik çağında olan erkekler üzerindeki incelemesidir ki burada da inmemiş testis oranı % 0,67 olarak bulunmuş olup 3000 kişi çalışmaya dahil edilmiştir¹. Yine Güzel ve arkadaşlarının Adana’da yapmış oldukları çalışmada bulunan % 1,3’lük inmemiş testis oranı ise bizim çalışmamıza en yakın olan orandır¹¹. Akbay ve arkadaşları Mersin ilinde çocuk ve yetişkin yaş grubundaki 4075 erkek üzerinde yaptıkları çalışmada inmemiş testis oranını %3,60 olarak belirlemişlerdir¹². Ülkemizde dış genital organ anomalileri ile ilgili olarak çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Tablo 2’de bizim çalışmamızla birlikte diğer çalışmaların sonuçları karşılaştırılmıştır.

SONUÇ

Bu çalışmada Düzce’de ilköğretim çağında-ki 7-15 yaş aralığındaki erkek çocuklardan 104 tanesinde (%6,77) dış genital organ anomalisi saptandı. Bu çocuklardan 6’sında birden çok anomali görüldü. Toplam anomali oranı %7,2 olarak belirlendi. Belirlenen bu genital organ anomalileri, malinite ve infertilite riski taşımalarının yanı sıra çocukların ruh sağlığını da olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Çocukların beden ve ruh sağlığını korumanın başlıca yolu ise doğumdan itibaren, iyi yetişmiş sağlık personeli tarafından düzenli sağlık kontrollerinin yapılmasıdır. Ayrıca dış genital organ anomalilerin önemi konusunda toplumun bilgilendirilmesi gerekliliği kaçınılmaz bir gerçektir.

KAYNAKLAR

- 1- **Şahin C, Önal Y, Albayrak S ve ark:** Türkiye’de inmemiş testis oranı ve düşündürdükleri. 14. Türk Üroloji Özet Kitabı, Marmaris. 89, 1996.

- 2- **Ellis DG:** Undescended testes; in Pediatric Urology. Ashcraft KW (eds.). Chapter 17. pp 415-427, Philadelphia Saunders, 1990.
- 3- **Hadziselimoviç F:** Cryptorchidizm and infertility. Dialogue Pediatr Urol. 4: 3, 1981.
- 4- **McAninch JW:** Disorders of the Testis, Scrotum & Spermatic Cord; in Smith’s General Urology (Eds.). Tanagho EA, McAninch JW: Fourteenth edition. Chapter 41. pp 681-690, Appleton&Lange, Simon & Schuster Company, 1995.
- 5- **Semerciöz A, Aslantürk F, Ergenekon E ve ark:** Genel Sağlık Taraması İstanbul İli Değerlendirme Raporu, T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, 453-455, 1990.
- 6- **Akay AF, Şahin H, EM S ve ark:** Diyarbakır il merkezindeki ilkökul çağı erkek çocuklarında dış genital organ anomali oranları. Türk Üroloji Dergisi: 28: 76-79, 2002.
- 7- **Remzi D, Çakmak F, Erol D ve ark:** İlkokul çağındaki erkek çocuklarında dış genital organ anomalileri ve gelişim bozuklukları insidansı. Hacettepe Tıp Cerrahi Bülteni. 13(3): 269-273, 1980.
- 8- **Sezgin S:** İlkokul çağı erkek çocuklarında inmemiş testis anomalisi ve insidansı. Uzmanlık Tezi. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji A.D., 1986.
- 9- **Şimşek F, Hayran O, Tarcan T, et al:** Social and Medical Aspects of Undescended Testes in Turkey. Pediatric Urology Eur Urol. 28: 161-164, 1995.
- 10- **Koçak İ, Altay B, Özçelik ND ve ark:** Turhal ilçesindeki ilkökul çocuklarında inmemiş testis insidansı. 14. Türk Üroloji Özet Kitabı, Marmaris. 90, 1996.
- 11- **Güzel HB:** Bölgemizde erkek çocuklarda eksternal genital organların gelişimi ve anomalilerin insidansı. Uzmanlık Tezi. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji A.D., 1997.
- 12- **Akbay E, Doruk E, Çayan S ve ark:** Mersin ilinde çocuk ve yetişkin yaş grubundaki erkeklerde saptanan ürolojik patolojiler: Epidemiyolojik çalışma. 5. Çocuk Ürolojisi Kongresi Özet Kitabı, Gaziantep. 77, 1999.

Patoloji	Remzi ⁷	Güzel ¹¹	Semerciöz ⁵	Akbay ¹²	Akay ⁶	Kayıkçı
İnmemiş testis	3,7	1,3	0,78	3,60	1,85	1,10
İnguinal herni	2,3	1,9	0,11	1,39	0,85	0,45
Hipospadiyas	0,4	0,47		0,83	0,45	0,39
Hidrosel	0,7	0,14		0,24	0,40	0,19
Mea darlığı	0,2			0,04	0,35	0,26
Varikosel	0,6	7,6		7,19	0,15	3,22
Fimozis	0,7	1,5		1,69	1,10	1,49

Tablo 2. Ülkemizdeki değişik araştırmacıların yapmış oldukları dış genital organ anomali oranları